AT VÆRE KRISTEN

Mange kristne mener, at de er kristne. Men hvad vil det sige at være kristen? Pave Johannes Paul II brugte et nyt udtryk: 'nyevangelisering'. Jeg er overbevist om, at meget få katolikker (og andre kristne) har hørt det udtryk før. Og ved vi, hvad 'evangelisering' egentlig betyder? Tidligere talte man om 'mission', men dækker de to ord hinanden? Enhver kan høre, at 'evangelisering' har noget med 'evangelium' at gøre, altså at forkynde det glade budskab. Hvis man nu spurgte, hvori det glade budskab bestod, hvilket svar ville man så få? Jeg stiller disse spørgsmål, fordi det er min opfattelse, at vi ofte bruger en hel masse fine ord uden egentlig at forså deres egentlige mening. Formålet med denne tekst er derfor at forklare de vigtigste begreber i vor kristne tro. Hele problematikken kan sammenfattes i overskriften: 'at være kristen'. Den eneste måde at finde svar på dette spørgsmål er at søge i Bibelen, for det handler i sidste ende om Guds ord: Hvad har Gud sagt, og hvad ønsker han at give os, og på hvilken måde?

1. Tro i kristen forstand er ikke en personlig overbevisning om religiøse emner, men et personligt forhold til Gud selv. Det er Gud selv, der giver den enkelte tro. Man kan ikke selv arbejde sig frem til at tro på Gud ved at studere osv. Tro er en overnaturlig gave og ikke resultatet af en intellektuel proces. Nu anerkender den katolske kirke, at mennesket med sin naturlige forstand er i stand til at blive overbevist om Guds eksistens, men det er alt. Hvem Gud dybest set er, må han selv åbenbare for det enkelte menneske. Paulus hentyder til denne problematik i Rom. 1,19-23: Universet afspejler Skaberen (den naturlige gudserkendelse). Historien afspejler Gud, der åbenbarer sig i begivenhederne (den overnaturlige gudserkendelse). Det gamle Testamente er en selvåbenbaring af den handlende Gud. Men denne åbenbaring er en proces, der strakte sig over tusind år. Kirken bruger om denne historiske selvåbenbaring udtrykket 'åbenbaringshistorie'. Denne åbenbaringshistorie slutter med Jesus Kristus.

2. Formålet med denne åbenbaringshistorie var at føre mennesker ind i et personligt forhold til Gud. Det er det, der kommer stærkt til udtryk i de bibelske salmer. Man kan læse dem som udtryk for den enkelte forfatters intime relation til Gud og Guds intime relation til den pågældende forfatter. Men hvem var så den Gud, der på denne måde tog kontakt med individuelle personer og et helt folk, Israel? Ja, det spurgte Moses også Gud om, da han viste sig for ham i den brændende tornebusk: *"hvis nu israelitternes spørger mig, hvad hans navn er, hvad skal jeg så sige til dem? Gud svarede Moses: Jeg er den, der er (jeg Er),"* og det hedder på hebraisk: Jahve.[1] *"Det er mit navn til evig tid"* (2. Mos. 3,13-15). Gud åbenbarer for Moses og for israelitterne, Abrahams efterkommere, det navn, han ønsker, de skal bruge. Der var jo mange guder i datidens verden. Guds kommende folk måtte have et navn på deres gud, når de skulle bede til ham og dyrke ham. Han måtte have en identitet. Guds navn Jahve kan godt gengives med 'jeg er den, der eksisterer, og den, der gør, at noget eksisterer, altså alle tings skaber. Gud åbenbarer sig ikke som den eneste gud, men som den højeste skabergud, der nu har udvalgt sig et folk, Israel. Således begynder den egentlige åbenbaringshistorie. Nu kunne Guds folk, Israel, identificere deres gud blandt alle de andre guder og træde i et helt personligt forhold til ham. Vi skal lægge megen vægt på værdien af at kende Guds navn. Nu har gud fået et navn, som hans folk skal bruge. Således får dette folk et personligt og intimt forhold til Jahve. Han er ikke blot Gud, men han hedder Jahve. Selvom Det gamle Testamente angiver flere navne på Gud, så er hans "rigtige" navn Jahve. I vores

[1] De bibelkyndige er i dag stort set enige om, at Gud må hedde 'Jahve'. Årsagen til en evt. tvivl er, at hebraisk ikke har vokaler. Derfor måtte man "gætte" på, hvilke vokaler man skulle tilføje JHWH, som der står på hebraisk. Det første forslag, som var en misforståelse, var Jehova. Den præcise gengivelse på dansk ville være Jahwe.

oversættelser står der imidlertid aldrig Jahve, men Herren. Det skyldes, at jødefolket i århundrederne før Kristus følte så stor ærefrygt for Guds eget navn, at de ikke turde udtale det, men erstattede det med Herren. Denne problematik belyser derfor gudsfolket forhold til dets gud. Der var kommet en afstand. Intimiteten var ophørt. Det kunne godt hænge sammen med, at monoteismen på det tidspunkt var slået igennem i Israel: Der var kun én Gud, derfor var det bedst at kalde ham Herren. Når man læser GT i oversættelse til dansk og til mange andre sprog, står der altid 'Herren', hvor der i den originale hebraiske tekst står Jahve. Jeg opfordrer ofte folk til at "læse tilbage", dvs. når der i teksten står Herren, at læse Jahve. Det påvirker i mange tilfælde troen på en frugtbar måde (det er ikke alle steder, at Herren erstatter Jahve, men det kan man let finde ud af ud fra sammenhængen). Et godt eksempel på Guds folks lovprisning er salme 95, som kirken siden oldkirken har brugt som indledning til sin tidebøn. Jeg gengiver et stykke af den i min oversættelse[2]:

1. Kom, lad os juble for *Jahve*,
   bryde ud i fryderåb for vor frelses klippe.
2. Lad os træde frem for ham med takkesang,
   bryde ud i lovsang for ham.
3. For *Jahve* er *den* store Gud,
   den mægtige konge over alle guder.
4. I hans hånd er *underverdenens* dyb,
   bjergenes tinder tilhører ham.
5. Havet tilhører ham, for han skabte det,
   hans hænder formede *det tørre land.*
6. Kom, lad os *tilbede og bøje os ned*,
   lad os *knæle* for *Jahve*, vor skaber,
   for han er vor Gud.

Salme 8 er aktuel i vor tid, hvor vi skal tænke grønt. Mange af salmerne "tænker" grønt:

1. Jahve, vor Herre,
   hvor herligt er dit navn over hele jorden!
   Jeg vil tilbede din majestæt
   over himlen,
   med børns og spædes mund.
   …
4. Når jeg ser din himmel,
   dine fingres værk,
   månen og stjernerne, som du skabte,
5. hvad er da en mand, at du skulle tænke på ham,
   og en menneskesøn, at du skulle tage dig af ham?
6. Dog har du gjort ham lidet ringere end guderne,

[2] Oversættelserne er inspireret af Dahood, The Anchor Bible, Psalms 1-150

du har kronet ham med herlighed og ære.
7. Du har gjort ham til hersker over dine hænders værk,
Alt lagde du under hans fødder,
8. får og okser – dem alle,
ja, også dyrene på steppen,
9. himlens fugle og havets fisk,
som færdes på havenes veje.
10. Jahve, vor Herre,
hvor herligt er dit navn over hele jorden!

Mange gange bruger Jesus i Johannesevangeliet på græsk formlen 'ego eimi' (jeg er). Denne formel afspejler Jahve. F.eks. Joh 6,35: *"Jeg er livets brød"*. Det skal ikke oversættes med 'det er mig', der er livets brød'. Udtrykket har en hel anden karakter. Ved at bruge denne formel vil Jesus identificere sig med Israels Gud, Jahve. Men vi skal også lægge mærke til, at det i NT normalt er det Jesus, der kaldes Herren og ikke Faderen. De første kristne kunne på denne måde identificere Jesus med Israels Gud, Jahve. Mennesket Jesus er også Gud. Navnet identificerer personen[3].

Hedder Jesus også Kristus? Ja og nej. For en generation siden adskilte katolikker og protestanter sig fra hinanden på den måde, de kaldte ham (i hvert fald i vores germanske kultur). Protestanterne kaldte ham altid Jesus. Katolikkerne kaldte ham Kristus eller Jesus Kristus. Den katolske tradition havde lagt sig fast på Kristus som Jesu navn. Betyder det noget? Det var svært at vende sig til at bruge Jesus i stedet for Kristus. Jesus var hans navn. Englen siger udtrykkeligt til både Maria og Josef, at de skal give ham navnet Jesus (Matth. 1,21. Lukas 1,31).

'Kristus' er ikke Jesu navn, men hans titel, nemlig Israels konge. Det var et gennembrud for de tolv disciple, da Faderen åbenbarede for dem, at Jesus var Kristus, endda 'den levende Guds søn' (Matth. 16,16). Jesus er hans menneskelige navn, som Josef og Maria på Guds direkte befaling havde givet ham (Matth. 1,22. Luk. 1,31-32). Men han skulle have et tillægsnavn, fordi han var Israels konge, Messias (Kristus). Disse to navne, Jesus og Kristus, afspejler hans identitet. Det betyder noget afgørende for vores tro, vort forhold til ham, at vi kalder ham med de navne, Gud har givet ham. Det er fuldstændig det samme, der gælder for vores forhold til hinanden. Skal vi kalde hinanden med fornavn eller efternavn, kælenavn eller øgenavn?

3. Jesu forkyndelse i de tre år inden han blev korsfæstede gik ud på følgende: Han gik rundt i hele landet, dog mest i Galilæa, med et budskab til alle: Guds rige er nær, hvilket betyder, at tilhørerne vil komme til at opleve dette rige. Jøderne havde nu i flere generationer ventet på, at Gud ville gribe ind og genoprette sit folk og overtage kongemagten, dvs. sende den efterkommer af kong David, som han havde lovet. Man brugte udtrykket: den messianske tidsalder. Jesus var vældig populær. Folk strømmer til for at høre ham sige dette budskab, som altid var ledsaget af helbredelser og eksorcismer. Efter ca. to år gør Jesus status sammen med kernegruppen af sine disciple, de tolv disciple: *"Hvem siger menneskene, at menneskesønnen er"?* (Matth. 16,13-16). Heller ikke de ved, hvem Jesus egentlig er. Han er en profet som så mange, dog alligevel forskellig fra dem. Nu spørger så Jesus disse tolv nærmeste disciple: *"Hvem siger I, at jeg er"?* Så bekender Simon Peter på egne og de andres vegne: *"Du er Kristus, den levende Guds Søn"*. Matth. 16,16). Gud har i samme øjeblik givet dem alle troen på, at Jesus netop er Messias / Kristus, som alle

[3] Meget tyder på, at den hebraiske form for Jesus, Jehoschua, indeholder navnet Jahve og betyder: Jahve frelser, se Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament Band III s. 290.

ventede på. Denne indsigt, siger Jesus, er Guds gave. Troen er altså en gave fra Gud. Jesus forbyder de tolv disciple at fortælle de andre disciple og de mange mennesker, der har hørt Jesus prædike, at fortælle denne sandhed. Hvorfor det? Jo, fordi denne tro er en gave fra Gud, som vi mennesker ikke kan formidle. Hvis nu disciplene havde sagt rundt omkring: Nu skal I bare vide, at Jesus er Kristus, som I venter på, ville folk så tro på det? Næppe, eller det var blot blevet en offentlig nyhed, som man kunne bruge eller lade være at bruge, jfr. vores nutidige medieverden. Gud vil noget mere, når han skænker troen, nemlig knytte et menneske til sig i et personligt bånd.

Jesu forkyndelse har to faser: 1) Han forkynder et budskab om Guds snarlige indgriben i folkets historie, men uden detaljer. Dette budskab skal vække noget i de enkelte mennesker. De skal åbne deres hjerter. Teologien kalder i dag denne fase for evangelisationsfasen: Man hører et vigtigt budskab helt generelt. Spørgsmålet er så, hvordan reagerer man på det. Det fremgik netop af disciplenes svar på Jesu spørgsmål: Hvem siger folk, at jeg er. Denne første forkyndelse skal vække længslen efter at kende sandheden om Gud. Status viser, at menneskenes reaktion på Jesus var meget forskellig. Også for de manges vedkommende, der på det tidspunkt havde knyttet sig til Jesus som den skriftkloge. Gud, som kender hjerterne, ser, hvordan mennesker forholder sig til det første budskab om Guds riges snare komme. Han skænker så efter sin egen plan de mennesker, der er åbne for sandheden, selve troens nådegave, som var tilfældet for de tolv disciple. 2) Med troen begynder den 2. fase: Nu kan Jesus lærer disciplene om selve sandheden, hvad den går ud på. Denne fase kalder Skriften undervisning. Derfor fortæller evangelierne i mange enkeltheder om Jesu lære, f.eks. i Bjergprædikenen (Matth. 5-7). Men evangelierne fortæller også med mange eksempler, hvor svært det er for disciplene at forstå Jesu lære, selvom de nu tror på ham. Konklusionen er således, at selv et troende mennesker, når det kommer til stykket, endnu ikke tænker som Gud, men som mennesker. Det var nøjagtig det, Jesus sagde til Peter 5 minutter efter, at de tolv havde bekendt deres tro på Jesus som Kristus og Guds Søn. *"Vig bag mig, Satan. Du er mig en anstødssten, fordi du ikke tænker sådan som Gud, men som mennesker"* (Matth. 16,23). Jesus siger altså, at der kan være en dyb konflikt også i de troende mellem Guds måde og menneskers måde at tænke på. Kirkehistorien er fuld af eksempler på denne problematik. Ja kirkehistorien handler om denne problematik.

I Jesu praksis, sådan som evangelierne fortæller os om den, er der en klar forskel mellem evangelisation og trosundervisning (gr. didaké). Denne forskel skal også afspejles i kirkens forkyndelse, hvilket den ikke gør f.eks. i konvertitundervisning og undervisning af børn til 1. kommunion og firmelse. Det er grunden til, at mange af vore børn, når de kommer i teenagalderen, lidt efter lidt ophører med at praktisere. De har simpelthen ikke en personlig tro eller den er ikke stærk nok. De er blot "opdraget" katolsk. Det er ofte også tilfældet for konvertitter. En konvertit kom en gang til en af vore præster og sagde: "pastor, nu er jeg blevet katolik". Præsten svarede: "Så må vi håbe, at De også snart bliver kristen"!

4. Lukas beskriver meget nøje situationen i modermenigheden i Jerusalem straks efter pinsen (A.G 2,42). Der var ca. tretusind, der kom til tro og blev døbt pinsedag på grund af apostlenes vidnesbyrd og Helligåndens manifestation. Og teksten fortsætter: *"De (de nydøbte) holdt fast ved apostlenes undervisning og ved fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne"* (2,42). Lukas beskriver den første kirke ved hjælp af fire elementer. 1) Undervisning, 2) fællesskab ("kommunio"), 3) brødets brydelse (fælles måltider i hjemmene), 4) bønnerne (gudstjenester). De kristne udgjorde en ny familie. Men det er værd at lægge mærke til, at undervisningen ved apostlene står på førstepladsen. Hvori bestod denne undervisning? De tolv apostle skulle videregive Jesu lære, som vi nu finder i NT. Når man er kommet til tro, begynder først den egentlige undervisning om Gud med Jesu egne ord, som Jesus havde formidlet til de tolv apostle i

de tre år, de havde været sammen med ham. Der er tale om en virkelig undervisning i Jesu lære, og den bliver man aldrig færdig med. Denne undervisning er livslang. Vi skal bemærke, at Lukas bruger udtrykket 'de holdt fast ved undervisningen', som nærmest skal forstås sådan, at de gik ivrigt op i undervisningen. Den betød noget for dem, de kunne ikke undvære den. Den dybe forklaring er, at de i troen var kommet tæt på Jesus, Guds ord, at de ikke kunne få nok undervisning for at lære ham at kende personligt.

Den sidste aften sagde Jesus til de 11 disciple (Judas var ude af billedet): *Jeg har endnu meget mere at sige jer, men nu kan I ikke bære mere. Men når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; men han skal ikke tale på egne vegne, men alt hvad han hører* (af mig), *skal han tale … han skal tage af mit og forkynde jer det"* (Joh 16,12-15). Denne tekst er en nøgletekst for at forstå, hvad Jesu undervisning går ud på. Vi ved fra evangelierne, især Johannesevangeliet, hvad Jesus har lært sine disciple, men han har meget mere på hjertet, som de i øjeblikket ikke kan rumme. Det er derfor sandhedens ånd, der skal fortsætte hans undervisning (i hele sandheden). Hvad er det for en sandhed? Sandheden om Gud selv som Far, Søn og Helligånd. Den kan ingen rumme på én gang, ja egentlig aldrig. Men enhver kristen skal lære Gud mere og mere at kende; men i en vis forstand gælder det også kirken som familie, også den må Helligånden fører mere og mere ind i sandheden. Helt konkret viser det sig ved, at også kirken som sådan forstår mere og mere Jesu lærer, og det kommer f.eks. til udtryk i trosbekendelser, nye dogmer og liturgien, som i virkeligheden ikke er nye men oprindelige, men vores forståelse af disse gamle trossandheder og ritualer uddybes takket være Helligånden.

Læreembedet har derfor en afgørende rolle i kirkens og den enkelte kristnes liv. Jesus siger i Bjergprædikenen: *"Enhver, som hører mine ord og handler efter dem, ligner en klog mand, som bygger sit hus på klippen"* og: *"Og da Jesus var færdig med disse ord, var skarerne slået af forundring over hans lære"* (Matth. 7,24. 28). Matthæusevangeliet slutter med, at Jesus sender de 11 (Judas var jo ude af billedet) ud for at gøre alle mennesker til Jesu disciple: *"Gå nu ud og gør alle folkeslag til disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn og lærer dem at holde alt, hvad jeg har pålagt jer, og se jeg er med jer alle dage indtil verdens ende"* (Matth. 28,19-20). De elleve apostle repræsenterer nu kirken som sådan. Det er den, der har denne forkyndelses- og læreopgave. Men det er Jesus selv, der er læreren og ikke kirken eller embedet i kirken. Ved forkyndelsen, dåben og undervisningen bliver man Jesu discipel. Han fortsætter sin gerning, som han havde udøvet før sin død; men præmisserne har ændret sig. Efter sin opstandelse gør han brug af os mennesker. Vi er hans tjenere; men vi erstatter ikke Jesus, Guds eget ord. Helt konkret betyder det, at NT, som Jesu første disciple har nedskrevet under Helligåndens inspiration, er kirkens lærebog, der formidler Jesu lære, og som han bruger for at undervise os. Kirkens forståelse af Bibelen som en bog, Gud har inspireret, handler om det. Gud har ikke kun inspireret de bibelske forfattere, han inspirerer også os, der læser denne tekst med et lyttende sind.

Det var pave Benedikt XVI, der i sin synodale skrivelse Verbum Domini (2010) har slået denne sandhed fast og med myndighed har opfordret både de enkelte kristne, men også de kristne fællesskaber at se på Bibelen på denne måde. Man kan sammenfatte hans undervisning således: Det er primært Guds ord i Bibelen, der giver vor personlige tro den åndelige føde, vi har brug for, for at troen både kan vokse og uddybes. Selv den bedste teologiske og åndelige litteratur kan ikke erstatte Guds Ord, kun formidle og uddybe det. Men Helligånden formidler Guds ord gennem de bibelske forfattere.

5. Både AG og brevene i NT kan kun forstås på denne baggrund. De viser klart, hvilken funktion undervisningen har i kirken og i den enkeltes liv. Jeg vil blot nævne følgende tekster, som kun kan forstås i dette sammenhæng: Brevet til romerne, Hebræerbrevet, 1. Peters brev og 1. Johannes brev. Men også de andre breve er udtryk for Kristi konkrete belæring til kirken. Johannes Åbenbaring, som afslutter Bibelen sammenfatter denne teologi om Guds ord. Jeg vil derfor til slut citerer en enkelt sætning, som går igen i de syv breve, Jesus har 'dikteret'.

6. *"Den, som har ører, skal høre, hvad Ånden siger til kirkerne"* (Åb 2,7. 11. 17. 29. 3,6. 13. 21). Jesus gentager ordret i alle de syv breve denne opfordring. Læg mærke til følgende: Jesus taler til enhver af os individuelt: 'den, som har ører'. Det er Helligånden, der taler. Men han taler til kirkerne. Ikke til de syv navngivne kirker, men til alle kirker ned gennem alle tider og overalt på jorden. De syv navngivne kirker repræsenterer hele kirken. Kirken skal ikke forstås som et internationalt kirkesamfund, men som de lokale kirkesamfund, der eksisterer overalt på jorden indtil Kristi genkomst. Det er disse enkelte kirkesamfund Helligånden vil undervise, men han taler til de enkelte medlemmer i dette kirkesamfund, for kirken er ikke en organisation men en organisme. Derfor er kirken synodal, dvs. en konkret forsamling, hvor man lytter til Helligånden.

7. Selvom Kristus og hans Helligånd virker på flere forskellige måder, bl.a. gennem sakramenterne, har undervisningen og kommunikationen med os første prioritet. Vi skal "lytte" til Gud. Han har noget på hjertet, som han vil kommunikere til os gennem "ord".

At være kristen betyder altså ganske enkelt at have en personlig familierelation til Gud selv i kraft af Jesus og Helligånden. Denne relation skal til stadighed udvikles. Det kan principielt kun ske ved, at vi lytter til Guds tale til os i Den hellige Skrift. Men en kristen må ikke isolere sig i sit forhold til Gud. Vi udgør alle en ny åndelig familie, hvor vi skal støtte og hjælpe hinanden, også hvad troslivet angår. Også det er ikke altid forstået i vor tid. Troen er blevet et individuelt anliggende ("mit lønkammer").

Således kan Helligånden tale både gennem dem, der officielt har et læreembede i kirken på alle niveauer, og gennem profeter, dvs. personer, Helligånden udvælger i enkelte tilfælde eller mere alment til at være hans "mund", når han vil kommunikere med os individuelt eller som fællesskab.

Den såkaldte synodemodel afspejler fuldt og helt dette: Repræsentanter for de lokale kirker eller for hele kirken kommer sammen for i fællesskab at "lytte", ikke til hinanden, men til Helligånden. Hvis ikke Helligånden har mulighed for at tale til os i fællesskab, får han og Kristus ikke mulighed for at bestemme i kirken. Det er synodernes formål: i fællesskab at lytte til Helligånden.

Vi skal derfor alle lære at lytte til Guds ord og dele med hinanden, hvad vi mener, Gud har på hjerte. Denne proces skal ske på alle niveauer, begyndende med den kristne familie, som derfor må kaldes en huskirke. Hele Bibelen, både GT og NT, handler om det. Den afspejler i alle enkeltheder Guds selvåbenbaring gennem tusind år og som fortsætter i kirkens historie.

8. På baggrund af de her anførte tekster og lignende må jeg stille spørgsmålet, hvad 'kirke' egentlig betyder. Vores ord kirke findes ikke i Bibelen. Det er et kunstigt ord i den angelsaksiske verden. Det teologiske udtryk er 'ekklesia', som bruges på alle de latinske sprog. Det er et græsk ord, som betyder 'forsamling' og er en gengivelse af det hebraiske ord 'qahal', som også betyder 'forsamling' / 'folkeforsamlking'. Det drejer sig ikke om en mængde mennesker, der er sammen på et sted. Det er en forsamling, der udgør en enhed. Kirken valgte i den første generation, sandsynligvis i Jerusalem, at bruge dette ord i stedet for det klassiske jødiske ord 'synagoge', som faktisk betyder det samme og også har et hebraisk forlæg (´edah). Man kan godt forestille sig, at de første kristne kirker opfattede sig som kristne synagoger.

Det er dette ord 'ekklesia', som er blevet den teologiske betegnelse i NT for det, vi kalder 'kirke', som altså skal forstås som en lokal folkeforsamling. Vi skal derfor lægge mærke til, at Jesus selv i sine breve til de syv menigheder udtrykkeligt taler om 'kirker' i flertal og ikke om 'Kirke' (Åb 2,7)[4]. Den latinske kirkes problem i dag er netop, at vi ikke opfatter 'kirke' som en konkret folkeforsamling. Vores ord bispedømme (latin: dioecese) er ikke en gengivelse af det græske ord for forsamling ekklesia. Et bispedømme er et juridiske begreb (fra det gamle romerrige) og betyder et større område, et distrikt, provins og lignende. Vi har derfor som latinske katolikker mistet forståelse for, hvad en lokalkirke er. Også vores ofte brugte ord 'menighed' er tvetydigt. Vi forbinder det med det, vi på dansk kalder et sogn: Et bispedømme er opdelt i sogne (= menigheder). Denne forståelse er ikke den bibelteologiske forståelse, nemlig at 'kirke' er en konkret folkeforsamling, der er kommet sammen for i fællesskab at dyrke Gud. Denne konkrete forsamling er Guds folk på stedet, der mødes. Et 'sogn' omfatter ikke alle de teologiske komponenter i udtrykket 'kirke'.

Konklusionen er, at vi grundlæggende må ændre vores kirkesyn. De orientalske traditioner har i et vist omfang bevaret den bibelske forståelse, idet de altid taler om 'kirker' (i flertal). Konklusionen er, at vi i den latinske kirke radikalt må omstrukturere vores forståelse af kirkebegrebet og omorganisere vores kirkelige fællesskaber. Vi kan ikke effektivt leve som kristne, hvis ikke vi lever i en lokal kirke ("synagoge") som Guds familie. Det får således også en radikal betydning for vores forståelse af embedet, som i virkeligheden også er meget uklar. Hvad betyder selve ordet 'præst'? Hvad betyder ordet 'biskop'? Og hvorfor har den latinske kirke i 1000 år ikke haft et selvstændigt diakonembede? Denne uklarhed afspejler, at vores forståelse af at være kirke er problematisk og derfor også, hvad det konkret vil sige at være kristen.

Løsningen på denne uklarhed og usikkerhed finder vi i Guds ord, Bibelen. Men som universelt kirkeligt fællesskab (den "katolske kirke") har vi faktisk ikke defineret problemet præcist. De mange ofte radikale forsøg på i dag at løse kirkens mange problemer beviser det.

Jeg har i mine 65 år som præst været inde i denne "reformproces", Mine her fremførte overvejelser er ikke fantasi, de afspejler mine personlige erfaringer og studier.

08 07 2026, III

Lars Messerschmidt

[4] Den officielle danske oversættelse bruger ordet 'menighed', som heller ikke er éntydigt.